

IT-TIELET SENA

L-ISTORJA (OPTION)

Il-HIN: Siegha u nofs

Isem: _____

Klassi: _____

STORJA TA' MALTA

1. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet:

Sors A: *Il-kursar Dragut*

1.1. Xi hsara kien jagħmel dan ir-raġel lill-Maltin?

_____ (2)

1.2. X'rabta għandu dan il-kursar ma' Ghawdex?

_____ (2)

1.3. X'shem kellu Dragut matul l-Assedju l-Kbir?

_____ (1)

1.4. Kif kien it-tmiem ta' dan ir-raġel?

_____ (1)

1.5. Semmi xi haġa li għamlu l-Kavallieri biex isaħħu d-difiza tal-gzejjer qabel l-Assedju l-Kbir.

_____ (2)

1.6. Għaliex gie deċiż li t-Torok jattakkaw lill-Gzejjer Maltin fl-1565?

_____ (2)

1.7. Min kien is-sultan Ottoman li ddeċieda li jsir l-Assedju l-Kbir?

_____ (1)

1.8. Ghaliex il-Kavallieri għażlu li jmorru jgħixu fil-Birgu flok fl-Imdina?

1.9. Semmi vantaġġ li l-Maltin kisbu meta l-gżejjer għaddew f'idejn il-Kavallieri fl-1530.

(1)

1.10. Semmi oġġett li dejjaq lin-nobbli Maltin meta saru jafu li l-gżejjer saru tal-Kavallieri.

(1)

(Total: 15-il marka)

2. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet:

Sors B: Xeni mill-attakk tat-Torok matul l-Assedju l-Kbir.

2.1. Liema forti hemm fuq il-ponta tal-gholja Xebb ir-Ras?

(1)

2.2. X'sar minnu dan il-forti matul l-Assedju?

(1)

2.3. Ghaliex ir-rebħa tal-Assedju kienet importanti ħafna għall-Kavallieri u l-Maltin?

(2)

2.4. X'sar minnha l-gholja ta' Xebb ir-Ras wara l-Assedju?

(1)

2.5. Min ghen lil La Valette fis-snin wara l-Assedju? Semmi TNEJN.

(2)

2.6. Ikteb kif wiehed minn dawk li semmejt għen lill-Gran Mastru La Valette.

2.7. Semmi bini importanti ta' żmien il-Kavallieri li jinsab fil-belt Valletta.

 (1)

(Total: 10 marki)

3. **Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet:**

Sors C:
*L-Akwadott ta'
Wignacourt*

3.1. Għaliex kien jintuża l-bini li jidher f'sors C?

 (1)

3.2. Għaliex inhasset il-htieġa li jinbena?

 (1)

3.3. Semmi ŻEWĠ binjiet li saru fl-Imdina fi żmien il-Gran Mastru Manoel de Vilhena.

 (2)

3.4. X'kellu x'jaqsam Mondion ma' hafna mill-bini li sar fl-Imdina wara t-terremot tal-1693?

 (1)

(Total: 5 marki)

4. Aghzel ERBGHA minn dawn u ikteb fit-tul fuqhom

- 4.1. L-Inkwizizzjoni.
- 4.2. Ir-Rewwixta tal-Qassisin.
- 4.3. L-importanza tal-flotta tal-Ordni ta' San Ġwann.
- 4.4. Il-miġja tal-Franċiżi f'Malta.
- 4.5. It-tibdiliet li għamel Napuljun waqt li kien qiegħed Malta.
- 4.6. L-irvell tal-Maltin kontra l-Franċiżi.
- 4.7. Il-komplott ta' Dun Mikiel Xerri u shabu.

(4 x 5 marki: Total = 20 marka)

STORJA EWROPEA

5. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet

Sors D: Martinu Luteru

5.1. X'rabta hemm bejn ir-raġel f'sors D u l-Protestantiżmu?

(2)

5.2. Semmi ŻEWĠ persuni oħra li xerrdu l-Protestantiżmu.

(2)

5.3. X'gara fl-Ewropa minhabba t-tixrid tal-Protestantiżmu?

(1)

5.4. Semmi ŻEWĠ affarijiet li għamlet il-Knisja Kattolika biex il-Protestantiżmu ma jkomplix jinxtered fl-Ewropa.

(2)

5.5 Min kienu l-Ġiżwiti?

(1)

5.6. Aqta' sinjal taht it-tajba:

(Karl V, Neriku VIII, Filippu II, Frangisku I) dahhal il-Protestantiżmu fl-Ingilterra.

(1)

5.7. Aqta' sinjal taht it-tajba:

(Luteru, Knox, Kalvinu, Zwingli) mexxa l-moviment Protestant f' Ginevra, l-Iżvizzera.

(Total: 10 marki)

5. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

Sors E: *Disinn ta' Leonardo da Vinci.*

6.1. X'tifhem bil-kelma 'Rinaxximent'?

(2)

6.2. Barra minn Leonardo da Vinci, semmi ŻEWĠ artisti li għamlu isem f'dak il-perjodu.

_____ (2)

6.3. Spjega kif il-bini tal-Vatikan għen hafna lill-artisti tar-Rinaxximent.

_____ (2)

6.4. Kif l-invenzjoni tal-magna tal-istampar minn Johannes Gutenberg għenet lin-nies?

_____ (1)

6.5. Semmi effett negattiv ta' din l-invenzjoni.

_____ (1)

6.6. Barra minn progress fl-arti, ir-Rinaxximent kien żmien ta' skoperti. Semmi esploratur ta' daww iż-żminijiet.

_____ (1)

6.7. Semmi effett pozittiv li kellhom l-iskoperti ta' artijiet godda fuq l-Ewropa.

_____ (1)

6.8. Semmi effett negattiv li hassew in-nies ta' dawk l-artijiet meta gew misjuba mill-Ewropa.

6.9. Ikteb prodott wiehed li daħal fl-Ewropa mill-kontinent il-gdid.

(1)

(Total: 12-il marka)

7. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

Sors F: Is-sultan Frederick II tal-Prussja.

7.1. Semmi riforma li għamel dan is-sultan fil-Prussja.

(1)

7.2. Iż-żmien li fih kien jgħix dan is-sultan kien magħruf bħala l-'Illuminiżmu' (*Enlightenment*). Għaliex kien jissejjah hekk?

(2)

7.3. Semmi filosfu WIEHED minn żmien l-Illuminiżmu li b'kitbietu influwenza ħafna s-soċjetà ta' żmienu.

(1)

7.4. X'konsegwenza kellu dan il-moviment fuq Franza?

(2)

7.5. F'dak l-istess żmien fl-Ewropa u l-Amerika bdiet tinxtred l-iskjavitù. X'tifhem b'din il-kelma?

(1)

7.6. Minn liema kontinent kienu jittiehdu l-iskjavi lejn l-Amerika?

(1)

(Total: 8 marki)

8. Aghzel ERBGHA minn dawn u ikteb fit-tul fuqhom:

- 8.1. It-tmexxija fi Franza qabel ir-Rivoluzzjoni tal-1789.
- 8.2. Il-kawzi li wasslu għar-Rivoluzzjoni Franciża tal-1789.
- 8.3. Il-karriera militari ta' Napuljun Bonaparti sa ma sar imperatur.
- 8.4. Il-waqgħa ta' Napuljun.
- 8.5. Ir-riformi li għamel Napuljun fi Franza tul il-hakma tiegħu.
- 8.6. Is-Sistema Kontinentali.
- 8.7. Il-Kungress ta' Vjenna fl-1814.

(4 x 5 marki: Total = 20 marka)